

Sygn. akt IV CSK 602/14

POSTANOWIENIE

Dnia 14 kwietnia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mirosława Wysocka

w sprawie z wniosku Z. G.
przy uczestnictwie J. F. G.
o podział majątku wspólnego,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 14 kwietnia 2015 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestnika postępowania
od postanowienia Sądu Okręgowego w R.
z dnia 19 czerwca 2013 r., sygn. akt IV Ca [...],

I. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

**II. przyznaje adw. E.K. ze Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego
w R. kwotę 5400 (pięć tysięcy czterysta) zł, powiększoną o
należny podatek od towarów i usług, z tytułu kosztów
nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej uczestnikowi w
postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Uzasadniając wniosek o przyjęcie do rozpoznania skargi kasacyjnej od postanowienia Sądu Okręgowego w R. z dnia 19 czerwca 2013 r., wydanego w sprawie o podział majątku wspólnego, uczestnik postępowania J. G. wskazał, że „w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, a mianowicie czy dopuszczalne jest stosowanie art. 5 k.c. w sprawach o podział majątku wspólnego po ustaniu małżeńskiej wspólności ustawowej, w szczególności czy przepis ten może stanowić podstawę oddalenia wniosku o podział majątku wspólnego oraz czy może stanowić podstawę wyłączenia bądź ograniczenia obowiązku zwrotu wydatków i nakładów poczynionych z majątku wspólnego na jego majątek osobisty, o których mowa w art. 45 § 1 k.r.o.” Okolicznością przemawiającą za przyjęciem skargi do rozpoznania miała być również „potrzeba wykładni art. 149 § 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, albowiem przepis ten budzi poważne wątpliwości, które dotychczas nie zostały wyjaśnione w judykaturze Sądu Najwyższego”.

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecnictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może zostać osiągnięty jedynie przez powołanie i właściwe uzasadnienie istnienia wymienionych przesłanek, a rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi do rozpoznania następuje na podstawie oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają przyczynom kasacyjnym wymienionym w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Skarżący nieskutecznie powołał się na przesłanki przyjęcia skargi do rozpoznania przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c.

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego, okolicznością uzasadniającą przyjęcie skargi do rozpoznania może być tylko taka, którą Sąd ten mógłby wziąć pod uwagę rozpoznając ten szczególny środek zaskarżenia (por. np.

postanowienie z dnia 5 kwietnia 2002 r., II CZ 22/02, OSNC 2003, nr 7-8, poz. 104). Żadna ze wskazanych w skardze okoliczności nie spełnia tego warunku.

Skarżący, stawiając pytania o możliwość zastosowania art. 5 k.c. w określonych przypadkach, pomija, że poruszone kwestie nie były podniesione w jego apelacji ani nie były przedmiotem orzeczenia Sądu Okręgowego. Uczestnik uzasadniając w apelacji zarzut naruszenia tego przepisu nie powoływał się na możliwość obniżenia dopłat lub rezygnacji z rozliczenia poczynionych nakładów na jego podstawie. Sąd odwoławczy nie twierdził, by art. 5 k.c. nie mógł znaleźć zastosowania do takich sytuacji, natomiast uznał, iż skarżący nie wykazał podstaw do obniżenia należnych dopłat bądź rezygnacji z dokonania rozliczeń. W tej sytuacji rozstrzygnięcie o stosowaniu art. 5 k.c. w zakresie ujętym w sformułowanych w skardze pytaniach nie miałoby podstaw.

Powołanie się na potrzebę wykładni przepisu dotyczącego kosztów postępowania nie może uzasadniać przyjęcia skargi do rozpoznania. Rozstrzygnięcie o kosztach, jako mające charakter akcesoryjny, nie podlega samodzielnemu zaskarżeniu skargą kasacyjną, poddając się kontroli Sądu Najwyższego dopiero wówczas, gdy skarga zostanie uwzględniona (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 lipca 2012 r., II CZ 46/12, niepubl.). Z tego względu problemy prawne, które pojawiają się w związku z orzekaniem o kosztach, nie mogą stanowić przedmiotu rozpoznania kasacyjnego, a w konsekwencji przemawiać za rozpoznaniem skargi (por. wymienione postanowienie z dnia 5 kwietnia 2002 r.).

Nie stwierdziwszy przyczyn uzasadniających przyjęcie skargi do rozpoznania, Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c.

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej uczestnikowi z urzędu w postępowaniu kasacyjnym orzeczono na podstawie § 19 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.